

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIR. HERCEG-UTCA 1. TEL.: 7-88

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA . . . 35.000 K
EGYES SZÁM ÁRA 1.500 K

Leszállított kulccsal visszaállította a közgyűlés a telekértékadót

Izgalmas és viharos városi közgyűlés -- A lakásfelszabadítás kérdésében nem hoztak határozatot -- Az új diszpolgárokat egyhangulag választották meg

Több szónok sürgette, hogy a városi közmunkákat a debreceni iparosoknak adják oda

Már reggel 9 órakor zárt sorokan vonultak fel a gazdák a városi díszterembe, a fővárosi bizottság közgyűlésére. Csak jóval később szállingóztak be a többi városatyák s úgy féltiz körül voltak egyensúlyban a „pártok”. Két nagy kérdés került színpadra: a telekértékadó és a lakások felszabadításának ügye. A közgyűlés mellett teremben pedig hallgatták a vezényszó: „Suhajda indítványát pedig megbuktatjuk.”

Ifj. Schwartz Vilmos szeliden érvel a gazdák között, de Gyarmathy öklével ad sulyt szavának, meg-meg veri a padot. Még a karzatán is szokatlan élénkség uralkodik.

Dr. Hadházy Zsigmond főispán háromnegyed 10-kor nyitja meg a közgyűlést. Tudomásul veszik a polgármesteri jelentést, melyet dr. Tatay Zoltán tb. tanácsnok terjeszt elő, majd gróf Bethlen István miniszterelnök köszönő-leiratát a közgyűlés bizalom nyilvánításáért és üdvözléért.

A hangulat meglehetősen izzó és feszült. Dr. Csürös Ferenc tanácsnok előterjeszti a kultuszminiszter leiratát az egyetemi szerződés tárgyában. A közgyűlés elfogadja a tanács javaslatát, majd dr. Révi Sándor áll fel, napirendi indítványt kíván tenni. Kéri az elnöklő főispánt, hogy vegyék elő a fontosabb tárgyakat.

Ekly: Ráérünk.
Hirtelen közbeszólások és kiáltások özöne zúdul fel, melyből Ekly hangja hallik ki:
— Alkalmi szavazók!
Révi: Ki az alkalmi szavazó?
Ekly: Majd a közgyűlés után megmondom.

Az új diszpolgárok

Ezután dr. Vásáry István terjeszti elő Hubay Jenő dr. Dohnányi Ernő dr. és Vecsey Ferenc zeneművészek, valamint Rákosi Jenő és Herczeg Ferenc írók diszpolgárra választására vonatkozó indítványokat, melyeket dr. Kuthi Sándor tb. ügyész, a határozati javaslatot pedig Vásáry főügyész szövegezték.

A közgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy a magyar géniusz e kímélgasztó alakjait diszpolgárrá választja és erről részükre levelet kiadja.

Ezután a közgyűlés elhatározta, hogy a budapesti Kossuth szobor költségeihez nem járul hozzá.

Víz, víz a Déri-muzeum építésénél

Kisebb vita fejlődött a Déri muzeum építési tervének megváltoztatása körül, melyet Borsos József műszaki tanácsos terjesztett elő. A Déri muzeum építését előkészítő bizottság foglalkozott a tervekkel és megállapította, hogy azokon bizonyos módosításokat kell végezni. Ezekről a változtatásokról annakidején beszámoltunk.

A kérdéshez Balogh István szólalt fel. A módosításokat elfogadja azonban szeretné, ha más épületeknél nem kerülné a város ilyen helyzetekbe, hogy utólag kelljen a tervet módosítani és ráfizetéseket eszközölni. Azt kívánja, hogy addig történjenek a terven változtatások, amíg az építkezést vállalatba nem adják.

Zelinger: Balogh is építkezett s bizonyára tudja, hogy hullópis nélkül építkezés nincs. Kifogásolja, hogy az építész figyelmét kikerülte az, hogy a járda és a színvonal között különbséget tenni csak nagy költséggel lehet, 300 millióba kerül, most ennek a megváltoztatása.

Révi: Nem tehetünk róla, Déri csináltatta az első tervet.

Zelinger: De az építész csinálta. Most a város fizessen rá? Ki garantálja hogy a pincék vízmentesek lesznek?

Ekly: Furdó lesz ott.
Zelinger: A mostani vasbeton alap magasságában vízben állnak az emberek. Nem úgy lesz majd, mint a Bükönál, ahol a szinpad mindig vízben áll? Ha már benne vagyunk a költségekben...

Közbeszólások: Bence vagyunk a vízben!

Zelinger: ... legalább úgy építsenek, hogy kint legyen a vízből.

Markovits Elemér: Nem fogadják el az előadó terem nagyobbítására vonatkozó költséget. Elég nagy az eredetileg 15 méterre tervezett terem. Indítványozza, hogy hagyják meg, ahogy tervezték.

Borsos József: Balognak azt válaszolja, hogy előre tudták, hogy nagymérvű alapozási többlet lesz.

Gyarmathy: Akkor kellett volna próbaátást rendezni.

Borsos: Már több ízben említettem, hogy a Déri által felajánlott összeghez szabták a tervet.

Zelinger: Ha Déri redukálta volna az összeget, akkor föld alá építették volna?

Borsos: Csak a kazánház kerül a víz színe alá, ez pedig úgy van

Eles felszólalások a telekértékadó körül

Hegedűs: Napirendi változtatást kér, a rendkívüli fontos tárgyakat vegyék elő, amelyek iránt most még nagy az érdeklődés, de később az bizonyára csökkenni fog. Nagy zaj tör ki, alig lehet érteni, hogy indítványozza a tárgysorozat 14-ik pontjának tárgyalását. Hegedűs utolsó szavai egészen elvesznek a zajban és helyeslésben.

A főispán előre teszi a 14. pontot: dr. Tóth Aurél és társainak önálló indítványát a telekértékadónak 1926 január 1-től való eltörlése tárgyában hozott közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése ügyében.

Az indítvány dr. Balla Bertalan tanácsnok terjeszti elő. Felolvasás közben megemlíti, hogy a telekérték adót ha eltörlik, a kivetendő pótdadó csaknem teljes mértékben ugyanazokat terhelné, akik a telekértékadó fizették. — Ha az adót eltörlőnek, nem maradna más hátra, mint fokozni kellene a Hortobágy és az erdőiség jövedelmezőségét.

Ekly: Adjuk el, az lesz a legokosabb.

Balla: Bemutatja a debreceni iparostület megkeresését, melyben esatlakozik az önálló indítványhoz és kéri a telekértékadó visszaállítását.

Balla úgy a tanács, mint a jog- és pénzügyi bizottság javaslatát terjeszti elő és kéri, hogy a tanács az önálló indítványt fogadja el és a tanácsot utasítsa a közgyűlés a telekértékadónak 1926. évi kivételei alapját...

Ekly: Megszüntessük!

Balla: ... 30 százalékkal csökkentse, (nagy zaj) a kivetés körüli sérelmeket korrigálja.

Balogh István: (Nagy zaj tör ki.) Halljuk, halljuk.

Révi: Ne töltjük az időt!

Balogh: Ejnye, de sietős dolga van a bizottsági tag urnak. (Zajos derűtség.)

Révi: Én nem vagyok gazda,

tervezve, hogy vasbeton alapra aszfaltszigetelő réteg jön s hogy a víz fel ne törjön, még 15 centiméter vastag víztekőt helyeznek, amely biztosítékul szolgál a víz ellen. A raktárak és pincehelyiségek a vízszin felett vannak. A tervező ügyességére vall, hogy nagyobb előadó terem tud csinálni.

Ungár Jenő: Hozzájárul a terem nagyobbításához, de az Eternit pala helyett cserepet ajánl. Ezzel nagyarányú megtakarítást érhetnek el.

Borsos kijelenti, hogy ezt a változtatást nem viheti keresztül, mert akkor egészen más tetőszerkezet kellene.

Ungár erre azt javasolja, hogy ahol lehet a mostani szerkezettel, ott csinálják meg.

Balogh: Egyáltalán nem tartja helyesnek, hogy a kazánházat a víz alá tegyék. Legalább 2 méterrel feljebb kellene állítani.

Hadházy főispán szavazásra teszi fel a kérdést. A közgyűlés nagy többséggel a tanács javaslatát fogadja el.

Balogh: Csend van már? (Derűtség.) Ismerteti, hogyan jött létre az eltörlő határozat. A törvényhatóság életében most történik meg először, hogy egy ilyen határozatot ismét tárgyalás alá hoznak. Megállapíthatjuk, hogy kik szavazták meg a telekértékadó eltörlését.

Révi: Az érdekelték.

Balogh: Ha az érdekelték szavazták meg, akkor most az uccsoprókat is meg kell szavaztatni. Azt hiszem, nagyon sok érdekelt szavazott a telekértékadó fenntartása mellett is.

Ekly: Berendelték is vannak.

Balogh: Azt hiszem, hogy a többség, mely most a tanács mellé sorakozott, nem lehet olyan számottevő...

Dr. Vásáry: Majd meglátjuk.

Balogh: ... mint a mulkfori, a mely majdnem egyhangulag...

Nagy zaj, közbeküldések: Két szótöbbséggel!

Balogh: A belső telekértékadó eltörlését majdnem mindnyájan megszavaztuk. Sokan a telekértékadó bizottsági tagok közül is...

Dr. Hadházy Zsigmond főispán a kifejezésért rendreutasítja Baloghot.

Balogh: Bocsanatot kérek, a sofézajos közbeszólás az ilyen gyakorlatlan szónokot, mint én megzavart, nem úgy értettem. — Indítványozom, hogy a telekértékadó eltörlőttessék és a közgyűlés utasítsa a tanácsot, hogy a fedezetet ott, ahol lehet, ezt a pár milliót össze lehet hozni pótdó. Kéri, hogy a közgyűlés a korábbi határozatát változatlanul tartsa fenn.

Révi: Nem tartunk!

Kocsár Gábor: Hosszu beszédber indítványozza, hogy a kérdést vegyék le napirendről.

Ekly áll fel szótásra. Nagy zaj tör ki.

Ekly (Révi felé, aki jön befelé a terembe): Náci előre!

Ekly: Az előttem felszólalókkal nem vagyok egy véleményen. Nem osztom azok véleményét, akik felszólalásomkor üdvözlésben törek ki. Ismételtelen kijelentem, hogy ilyen nagyfontosságú kérdést incidentaliter elintézni nem lehet. A 30 százalékos adócsökkentést csak eszofolni lehet engedménynek, mert a kivételkor tulkivetés történt, tehát ha most elengednek valamit, tulajdonképpen nem engedtek el semmit.

— Visszautasítja azokat az inszinuációkat, amelyek oda tendáltak, hogy a gazdaközönség azért szavazott a telekértékadó ellen, — mintha akár az iparos, akár a kereskedő osztályra akarná a terhet áthárítani. Ezt csak azok a bizottsági tagok terjesztették, akik népszerűsége vágytak. Tiltakozunk ez ellen. Mikor az adó megszavazása történt, ép úgy mint most, akkor is behívták a bizottsági tagokat, hogy szavazzuk meg az adót. Akkor ígéretet tett a város, de ezekből mit sem váltott be. Van bennünk annyi önálló erkölcsiség, — mondja hevesen Ekly — hogy a magunk adóját ne fizetlessük ki mással.

Révi: Muszáj lesz nekik fizetni!

Ekly: Javasolja a tanács indítványa mellé, hogy a telekértékadó két-három év alatt töröljék.

Benkő János: Most két életet élünk: a csonka és a nagy magyarországi. Nem jó magyar ember az, aki mindennap nem gondol Nagy-magyarország visszaállítására. — Minden adót annak kell fizetnie, akinek van miből. Az államnak még pénzre lesz szüksége, tehát nem szabad túlterhelni az ingatlanok tulajdonosait, mert az ő adójukra még szükség lesz.

Bakóczy: Közbevető indítványt tesz. Halasszák el a döntést, az e hónap folyamán tartandó közgyűlésig. Ha a város házipénztárának feltétlen szüksége van erre az adóra, akkor mi magunk is megszavazzuk, de előbb nézzük meg a költségvetést, tényleg szükség van-e rá.

Polgáry József: Azt hittük, hogy az a telekértékadó meghalt.

Révi: Exhumáltuk.

Polgáry: Feltétlen szükségesnek tartja az adó eltörlését.

Radó: Kapesolódik Polgáry szavaihoz, a leányzó nem halt meg, csak elszűk. Nem is szabad engednünk, hogy meghaljon, fel kell öbresztenünk. Kijelenti, hogy neki is van telke, mégis mint érdekelt, kijelenti, hogy ez a legigazságosabb adó. (Zajos taps egyrésztől, viharos közbeszólások a gazdáknál.) A telkek értéke a város összlakosságának munkájának eredménye. Nem lehet egy adót öletszerűen törölni a költségvetésből.

Ismét **Kocsár Gábor** áll fel szó-lásra, mire mindenfelől viharos közbeszólások törnek ki. Szavazzunk, szavazzunk! Kocsár rövid beszéde után ismét **Balogh** áll fel:

— Ha ez igazságos volna, akkor ez kivólva vetve nemcsak a birto-kosokra, hanem a város összes lakosaira. Csak így volna igazságos. Tiltakozik az ellen, hogy öletszerűen törölték el az adót.

Ekly: (Viharos közbeszólások: szavazzunk, szavazzunk!) Indítványomat fenntartom, nevezetesen azt, hogy a telekértékadó fokozatos megszüntetésére a közgyűlés utasítja a városi tanácsot. Fenntartom azért, mert úgy vagyok érte-élve, legmagasabb helyről, hogy Debrecen város az adófizetés tekintetében szomorú helyzetben van. A város anyagi felelősségét szándékosan kimondani az adóbehajtások körül.

— Szavazzunk, szavazzunk! — kiáltják mindenfelől.

Ekly: Lehet szavazni, tessék. Ezután a közgyűlés Kocsár irás-beli kérelme folytán névszerint szavaz afölött, hogy levegyék-e napirendről az indítványt. — 73 szóval 33 ellenében a közgyűlés napirenden kívánja tartani a kérdést.

Ezután a közgyűlés Bakóczy halasztó indítványát elveti, majd a főispán szavazásra teszi fel a tanács indítványát.

Kocsár (dr Vásáry felé, aki számolja a szavazókat): Nem szükséges megolvasni, többen vannak.

Ekly: 1500-an.
Dr Hadházy főispán: 68 nyilvánvaló többség.

Levették a napirendről a „lakás-felszabadító” indítványt

Szünet után a közgyűlés tárgyalás alá veszi **Suhajda Béla** és társai önálló indítványát a háztulajdoni korlátozó rendelkezéseknek 1926 nov. 1-től való hatálytalantása tárgyában. Az indítványt dr Csóka László aljegyző ismerteti.

Elsőnek Markovits Elemér szól a tárgyhöz. Olyan nagy fontosságú kérdés ez, hogy meggyőződése szerint ezzel a kértéssel behatódobban kell foglalkozni és a kormányhoz intézendő felterjesztésnek kell, hogy a belső tartalom is súlyt adjon. Az bizonyos, hogy a háztulajdonosoknak némi tekintetben igazuk van, — de nem lehet figyelmen kívül hagyni az adott helyzetet, amely azt teszi szükségessé, hogy míg az építkezések meg nem indulnak és amíg a megüresedő lakások az összes meglevő lakásoknak 2-3 százalékát ki nem teszik, tehát amíg megfelelő kereslet és kiindul alakul ki a szerződéskötések feltételének irányításánál addig a lakások teljes felszabadítására a kormánynak indítványt tenni nem lehet. A mai állapotot nem kormányrendelettel, hanem lakásokkal lehet megoldani. Különbséget kell tenni a 20-25 év óta egy helyben lakó egyének és azok közt, akik a háború alatt, vagy a háztulajdonos akarata ellenére vették igénybe a lakást. Fokozatosan kell a béreket emelni, hogy a háztulajdonos tatarozni tudjon.

A lakások szabadde tétele nem lesz alkalmas arra, hogy az építkezést megindítsák. Az építkezés csak akkor indulhat meg, ha a bankok

Balogh: Ellenpróbát kérünk.

A főispán elrendeli az ellenpróbát. 35-en állnak fel, tehát a közgyűlés óriási többséggel elfogadta a tanácsnak a telekértékadó fenntartása iránti javaslatát, — az előadó javaslata szerint.

Ezután az elnöklő főispán 5 perc szünetet rendel el

hosszu lejaratu törlesztéses kölcsöneiket újra bevezetik.

Indítványozza: Hogy az ügyet adják vissza a tanácsnak, hogy az összes érdekeltekből álló, szűkebbkörű bizottságban minden szempontra kiterjedőleg szerkesszenek olyan javaslatot, amelyet aztán a kormányhoz felterjeszhetnek.

Gyarmathy: Az iparos, a kereskedő, a gazda, mindenki rendelkezik a vagyonával, csak a háztulajdonos nem. Kéri, hasson oda a közgyűlés, hogy a költöttség megszűnjék. Nem akarja ezzel azt célozni, hogy egyik-másik kapzsi háztulajdonosnak módot adjunk, hogy a lakójára presziót gyakoroljon. A régi bérlőknek elsőbbségi jogot adna.

Ekly: Öt perccel ezelőtt teli volt a terem, a telekértékadó tárgyalásánál. Ez a kérdés semmivel sem fontosabb különösen a kislakók szempontjából, mégis üres a közgyűlési terem.

— Érdekeltek vagyok, még sem tudom elfogadni azt a javaslatot, melyet a háztulajdonosok adtak be. — **Markovits** indítványát fogadom el. Meg kell mutatni, hogy Debrecen város tanácsa hogyan viseli szívén a kisemberek sorsát. Szabadítsák fel a háromszobás lakásokat, melyekben gazdag emberek laknak.

Kocsár is Markovits indítványát fogadja el.

Dr Csóka László előadó bejelenti, hogy a városi tanács hozzájárul **Markovits** indítványához, mire az egyhangulag elfogadják.

Magoss György: „Minden munkát a debreceni iparosoknak, de megfelelő árak mellett”

A közgyűlés tárgyalta a **Füvészhert utca 4. szám** alatt építendő városi bérház építkezésének vállalatba adását. **Borsos József** műszaki tanácsos ismertette az ügy részleteit, amelyet a Debreczen már napokkal ezelőtt közölt.

Varjassy Imre ipartestületi elnök szölt a tárgyhöz. A tanács javaslatát nem fogadja el, bár részben örül neki, hogy a vasportálok építését utólag helyi iparos kapta meg. Azt a kívánságát fejezi ki, hogy még némi áldozat meghozásá árán is debreceni iparosok kapják meg a munkát és hogy valamilyen uton-módon találja módját a tanács annak, hogy az iparosok, akik talán túlszámolták magukat, korrigálják a hibát és hozzájuthassanak a munkához. Rámutat a nyomorgó iparosokra, akik hetenként egy-két napot dolgoztanak munkásaikkal, csak hogy el ne boesássák őket. Feltétlen segítségre van szükség. Nem szabad megengedni, hogy a munkások innen elvándoroljanak. Ha idegen vállalkozó kapja a munkát, az a pénzt innen elviszi de a debreceniek itt adót fizetnek és itt költik el a pénzt. — A többi építkezéseknél is kéri a város és különösen dr Magoss polgármester támogatását.

gedni, hogy a munkások innen elvándoroljanak. Ha idegen vállalkozó kapja a munkát, az a pénzt innen elviszi de a debreceniek itt adót fizetnek és itt költik el a pénzt. — A többi építkezéseknél is kéri a város és különösen dr Magoss polgármester támogatását.

Dr Radó Rezső: Most csak a középítkezések adnak munkát. Különös gonddal kell támogatni a helyi iparosságot. Hiába pályáznak vidéki munkára, minden város a maga iparosait támogatja. A közszállítási szabályzatra hivatkozva indítványozza, hogy a lakatosmunkát **Fekete**, az asztalosmunkát pedig a dunaharaszti helyett a legolcsóbb debreceni iparos kapja.

Ekly amellet emel szót, hogy a debreceni iparosok kapják a munkát, még akkor is, ha ezt a differenciát a telekértékadóból kellene megfizetni. A debreceni munkásoknak

munkát és kenyeret kell adni. (Helyeslés.)

Zelinger: Nyiregyházán a Kálvineum építését ottani iparosra bízták — pedig a debreceniek 28 millióval olcsóbb ajánlatot adtak be. Kéri Magoss polgármestert, hogy kövesse **Bencs Kálmán** példáját.

Zajos közbeszólások. **Ekly** hangja hallik ki a lármából: A Kálvineum nem városi építkezés, hanem egyházi.

Zelinger: De **Bencs** közbevetette magát és kérte, hogy nyiregyháziak kapiák a munkát. Ha garancia van rá — mondja — hogy a dunaharaszti jó munkát ad, fájó szívvel bár, de beleegyeznek, hogy neki adják a munkát. Kéri, hívják fel a debreceni iparosokat, hogy még egyszer számítsák át ajánlataikat.

Balogh: A 28 millió különbözöt ellenére is kéri, hogy debrecenieknek adják a munkát. Itt jobban tudják ellenőrizni, hogy milyen anyagból és miként készítsék el.

Gyarmathy is a debreceni iparosok mellett szólal fel.

Borsos műszaki tanácsos felolvassa a bizonyítványt arról, hogy a dunaharaszti jó munkát végzett **Beattyóujfaluban**.

Zelinger kifogásolja, hogy lakkészült munkát készítenek, ami csak királyi palotákban szokás. Itt 35 milliót megtakaríthatnának.

Dr Magoss György polgármester válaszol a felszólalásokra: A tanács elment a legmesszebbmenő határig. A dunaharaszti javára 37 milliós differencia mutatkozik, a debreceni iparosok terhére.

— Ha más ajánlatot fogadnánk el, tulajdonképpen ajándékot adnánk a város vagyonából. Másik szempontot is szem előtt kell tartani. Ha az idegen vállalkozók azt látják, hiába adnak be olcsóbb ajánlatot, csak a debreceniek kapiák a munkát, akkor nem jönnek többet ide ajánlataikkal.

Zelinger: Hát ne jöjjenek. Mi sem megyünk Budapestre.

Magoss György dr: Ezt drágán fizetnénk meg. Ugyan ilyen hangokat hallottunk egy évvel ezelőtt a Stábil ellen és azután egy milliárdot takarítottunk meg a város javára. Minden erőmmel rajta vagyok, hogy debreceni iparosok kapiák meg a munkát. Itt lesz mindjárt két nagy építkezés, tegyenek az iparosok megfelelő, redlis ajánlatot.

Radó felszólalása után a közgyűlés a tanács javaslatát fogadja el.

Az iparos tanonciskola és a gazdasági középiskola ügye

Az iparostanonciskola kérdésénél **Balogh István** kéri, hogy helyezzék el ott a gazdasági középiskolát is. Kéri ehhez a főispán és a polgármester támogatását.

Zelinger kifogásolja a homlokzat tervét nem tartja elég komolynak. Kéri, hogy nagyobb szabású tervet csináljanak, hogy ne legyen az iskola bérház szerű. A tetőzetet is ilyennek tartja. A bejárat nem iskolához való.

Dr Magoss György polgármester kijelenti, hogy a gazdasági középiskolának maga is nagy hive, erre vonatkozólag tett ígéretéről nem is feledkezett el, de éppen a szakemberek ajánlották, hogy ne a város közepén állítsák fel a gazdasági középiskolát, hanem a város szélén, a hol természetesen az iskola mellett 40-50 hold föld rendelkezésre áll. Azt bízja, hogy a leghelyesebb lesz, ha a tejjgazdaság körül állítják fel a gazdasági középiskolát. (Helyeslés.)

Balogh: Akkor a legközelebbi közgyűlésre jövőik majd megfelelő indítvánnyal.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadja el.

Hasonlóképpen elfogadják a közvéghid tervére és versenytárgyalásra vonatkozó javaslatot. Több kisebb ügy letárgyalása után a közgyűlés félkettő után véget ért.

Sodronyfonatok,

szeges trót, kapa, áso és mindenféle mezőgazdasági cikkek nagy lerakata. o o

Sesztina Lajos, Debrecen, Piac-u. 23.

Apponyi beszéde a frank-vitában

Nem teszi magáévá azt a fellevét, hogy a miniszterelnök tudott volna a dologról és nem törekszik a kormány eltávolítására

Budapest, márc. 18. A nemzetgyűlés mai ülésén Apponyi Albert gróf mondott beszédet a frankvitában. Nagyon fontosnak tartja azt a momentumot, amely eddig elkerülte a felszólalók figyelmét, hogy már 1924-ben a német rendőrségen feljelentést tettek Windischgraetz ellen. Itt a francia rendőrség ezt tudatta a magyar rendőrséggel, ez súlyosbíthatná a kormány felelősségét, ha nem tudta, akkor a francia rendőrség követett el mulasztást. Felvilágosítást kér, hogy jött-e ez irányban értesítés.

Rakovszky belügyminiszter itt tagadólag rázta a fejét, mire Apponyi Albert gróf azt mondta, hogy tisztázni kell, hogy miért nem küldték értesítést. Majd így folytatta: Arról van szó, hogy a közállapotok ilyen elfajulásáért, melyben keletkezhetett a frankhamisítás, a kormány felelős-e? Ki kell jelentenem, hogy a kormány igenis felelős a kormányzati gépezet megbízhatatlanságáért.

Abban az időben, amikor Hollandiában a frankhamisítás botránya kipattant és a vádlottak ellen az eljárás megindult, e két tény közötti időpontban oly kapkodás mutatkozott, olyan intézkedések elmulasztása történt, amelyek igenis szükségesek lettek volna, például a gyapúsítottak egymásközi érintkezésének megakadályozására.

Azt a fellevét, hogy a miniszterelnök tudott a dologról és közömbösen vette volna, nem teszem magáévá, sem pedig az abból levonható következtetéseket. Nem törekszem arra, hogy a kormányt helyéről eltávolítsák.

Nem tagadhatom, hogy a Bethlen-kormány azóta az idő óta, amióta a helyét elfoglalta, a megelőző évekhez képest bizonyos haladást produkált a belső konszolidáció terén és Magyarország presztízsének a külföldön oly sokat értő jelenségek leküzdése terén. Nem kielégítőek ezek a haladások. (Zajos taps a baloldalon.) Mert nem jelentették gyökeres kiirtását a kárhózatott jelenségeknek, csak a legszélsebb, legszembetűnőbb megjelenési formájának kiküszöbölésére irányultak. (Zajos taps a baloldalon.)

Érdemül tudom be azonban a kormánynak a kormányzat stabilitását, továbbá Magyarország helyzetének a külföld előtt való megőrzését és meggyőződtem, hogy külföldi relációkban a kormány bizonyos tekintetben tekintélyt és bizalmat szerzett az országának. Mind ezek a szempontok, amelyek a kormány számára esnek, arra készítettek, hogy tartózkodjam minden olyan célú akciótól, amely egyenesen a kormány megbuktatására irányul.

Továbbiakban Apponyi a frankügy külpolitikai vonatkozásáról beszélt.

Vannak nagyhatalmak, különösen Anglia, amelyek Magyarországot és a Bethlen-kormányt iránt jóindulatot és bizalmat mutatnak. Azenban úgy látom, hogy Anglia csak addig maradhat barátságos viszonyban velünk, amíg ez a barátság szövetségesével, Franciaországgal szemben való viszonyát nem érinti. A mi helyzetünkben arra kell törekednünk, hogy az összes nagyhatalmakkal bizalomteljes viszonyt tartunk fenn. Eppen erre való tekintettel lelkiismeretesen minden meglevél figyelmébe

ajánlom annak a megfontolását, hogy ez a kormány megmaradhat-e a helyén.

Rátér aztán Apponyi a frankügy belügyi vonatkozásaira. A botrány nek — ugye — volt egy jó oldala is. Fellebbent a függöny, amely eddig a tarthatatlan belügyi helyzetet takarta. Nem maradhat meg tovább az az állapot, hogy míg legális és nyíltan működő egyesületeknek törvényben biztosított egyesülési és gyülekezési jogát megszorítják, addig másfelől tiltkos alakulatok működhetnek. — Nádossy abból a milióból jött, amelyből magyarázható számtalan büntetést fel nem derítette, amely nekünk olyan rettenetesen sokat ártott.

Apponyi végül kijelenti, hogy Farkas Tibor különvéleményét és Zichy deklarációját fogadja el.

Apponyi után Széchenyi Viktor szólalt fel. Elismeréssel szól Apponyi beszédéről. Az ellenzék a kormánybuktató törekvésében együtt halad az emigránsokkal és a forradalmi elemekkel. Pallavicini szereplését érthetetlennek tartja, szereplésével saját maga alatt vágja a fát. A többségi véleményt fogadja el. Kijelenti a többiek közt, hogy az egységes párt saját testével kész megcélni a kormányt.

Horváth Zoltán Széchenyi Viktorral polemizál és azt próbálja bizonyítani, hogy a kormány régen tudott a hamisításról. Hibáztatja a külügyminisztert, hogy a futárjagolványt kiadta, sőt később azt táviratozta a hágai követségnek, hogy Jankovich küldetése hivatalos jellegű.

Kállay Tamás: Ezt Nádossy csinálta.

Horváth Zoltán: De a miniszternek meg kellett volna vizsgálni az ügyet. Ezt nem lehet félreértéssel, vagy mulasztással magyarázni. Ezután a kormányt teszi felelősé azért, hogy a franciák nyomozása révén feladta a nemzet szuverenitását.

Pesthy Pál igazságügyminiszter: A kisebbségi vélemény meg épen az ellenkezőjével valója a kormányt és azt rója fel bűnéül, hogy nem engedte a franciák kellekőpen nyomozni.

Horváth Zoltán hosszasan foglalkozik Nádossy szerepével, majd a nyomozásról azt bizonygatja, hogy a kormány tudott a hamisításról. Bejelenti, hogy Pallavicini ma jelentkezett a rendőrségen, hogy vallani akar, ott azután elutasították azzal, hogy nem merültek fel olyan körülmények, amelyek kihallgatását szükségessé tennék.

Pesthy Pál: Miért nem ment a vizsgálóbíróhoz, oda volt idézve. Szakács József a következő szónok. Nagy bünt követnek el azok, akik nem engedik nyugvópontot jutni az ügyet. Sigray tegnapi beszédére reflektálva kijelenti, hogy amit Windischgraetz neki a kormány tudomásáról beszélt, csak egy megszorult bűnös ember meséje volt.

Az ülés hét órakor véget ért.

Püspökladány főjegyzőjét felfüggesztették állásától

A helyettes jegyző és pénztáros ellen fegyelmi eljárás indul

Néhány nappal ezelőtt dr. Hadházy Zsigmond főispán az 1888. évi XXII. tc. 91. szakasza alapján Nagy Sándort, Püspökladány község főjegyzőjét állásától felfüggesztette, vitéz Bujdosó László helyettes jegyző és Székely Sándor községi pénztáros ellen pedig fegyelmi vizsgálatot indított.

Nagy Sándor főjegyző ellen igen sok panasz merült fel. A község lakosságával szemben a terhek behajtásakor a legridegebb magatartást tanusította, a községi képviselőtestület határozatait nem respektálta. A községi testületnek minden akaratnyilvánulását megakadályozta, mikor az vele ellentétes álláspontot foglalt el, az ülést elnapolta és oly időre hívta egybe, mikor tudta, hogy a tagok el vannak foglalva.

Hozzájárult ehhez, hogy a képviselőtestület hat évvel ezelőtt megszavazott egy költségvetési tételt, a minek folyósítása akkor elmaradt. Nagy főjegyző most a rendeletet hatályba helyezte és a 40 millió költséget behajtására — nem véve tekintetbe a nehéz viszonyokat — adót vetett ki.

A főjegyző ellen a feljelentések özöne érkezett be. Egy ízben küldött ség is járt ebben az ügyben a főispánnal, ki a küldöttség előtt telefonon intette rendre a főjegyzőt. Miután a főjegyzővel szemben semmiféle intézkedés nem használt, Hadházy főispán most felfüggesztette állásától, két hű segítő társával: Bujdosó helyettes jegyző és Székely pénztáros ellen pedig fegyelmi vizsgálatot indított. A vizsgálat lefolytatásával Nábráczky főjegyző van megbízva.

Schulze halála előtt vallott

Schulze Arthur, a frankhamisító egy berlini tébolydában meghalt

Berlin, márc. 18. Schulze Arthur ma reggel a Herzberge tébolydában hirtelen meghalt. A rendőrségen erősen titkolóznak és nem adnak semmi felvilágosítást a halál körülményeiről, csak annyit mondanak, hogy Schulze már nincs a Moabit vizsgálati fogságában.

Három nappal ezelőtt a törvényszéki orvost sürgősen hívták Schulze börtönébe, mert a vizsgálati fogoly tombolni kezdett cellájában.

A törvényszéki orvos nyomban elrendelte, hogy szállítsák az örültek házába s el is vitték a Herzberge megfigyelő állomására, ahol konstatálták rajta az örültséget. — Azóta sűrűn voltak dühöngő rohamai, tört zuzott és ruháját tépte le magáról, úgy hogy kényszerzubbonyt kellett ráadni. Egy ilyen roham közben szívzselhűdés vetett véget életének.

A Wolff-iroda jelenti: Schulze

Arthur mérnök, aki ellen a magyar frankhamisításban való részesség miatt megindították a nyomozati eljárást, ma délelőtt a herzbergi elmeegógyintézetben meghalt. — Schulzén közvetlenül azután, hogy beszállították a vizsgálati fogságba, elmebetegség jelei mutatkoztak. Minthogy izgalmi állapota rosszabbodott, átszállították a herzbergi elmeegógyintézetbe, ahol ma meghalt.

A Budapesten időző franciák ma jelentést kaptak Berlinben tartózkodó kollégáiktól, melyben jelzik, hogy Schulze közvetlen a halála előtt vallomást tett a franküggyel kapcsolatban. A Schulze vallomását tartalmazó jegyzőkönyvet már postára tették.

Egyébként a franciák hosszabb táviratot kaptak a berlini rendőrségtől, melyben ismertetik Schulze halálának körülményeit.

Jankovichot 3 évi, Mankovitsot és Marsovszkyt két-két évi fegyházra ítélte a hágai törvényszék

Hága, március 18. A hágai törvényszék, mint ismeretes, ma délelőttre fűzte ki Jankovich Arisztid és két társa frankhamisítási ügyében az ítélet kihirdetését.

A hágai törvényszék hamis pénz forgalombahozatala miatt Jankovich Arisztidet 3 évi, Mankovits Györgyöt 2 évi és Marsovszky Györgyöt szintén két évi fegyházra ítélte.

Az ítélet mindhárom vádlottat meglepte, de legjobban Jankovichot, aki mereven állt és szeméit könny futotta el.

Az ítélet indokolása egész rövid. Eszerint a bíróság Jankovichról

Banque de France hamisított ezerfrankos bankjegyeit nagyobb mennyiségben magánál tartotta abból a célból, hogy azokat forgalomba hozza, bebizonyították vette továbbá a bíróság azt is, hogy azt az egy darab ezerfrankost, amelyet Jankovich letartóztatásakor fel akart váltani, ugyancsak azzal a céllal próbálta felváltani, hogy értékesítse.

Mankovitsra és Marsovszkyra vonatkozóan az indoklás szerint a törvényszék bebizonyítottak vette, hogy ők is azzal a céllal utaztak Hollandiába, hogy ott forgalomba hozzák a hamis ezerfrankosokat.

Az elítéltek megnyugodtak, az ügyész fellebbezett.

6000 koronáért vasárnap három napilap: Debrecen, Tiszántúli Hírlap és a Debreceni Hétfői Újság közül tiz éves alkalmi apróhirdetést.

Óriási szenzáció a most megnyitott „Korzó” cipőáruház PIAC UCCA 16. Alfi di Takarékpálota.
Eddig még nem létezett szép tartós és olcsó áruival. — Kénem a kirakatot megtekinteni!

A sashalmi delejes asszony sikeresen delejezett egy debreceni rokkant katonatisztet

A béna katonatiszti állapotában jelentős javulás mutatkozott -- Az illető egyelőre nem nyilatkozik, de megerősítette a hirt

A sashalmi delejes asszony „csodás” gyógyításai körül még nem aultak el az érdeklődés hullámai, — sőt most már debreceni vonatkozásban is a delejes asszony újabb csodálatos gyógyításairól beszélnek.

Pozitív formában terjesztették tegnap a hirt, hogy két debreceni beteg férfi köszönheti a delejes asszonynak, ha nem is egészsége teljes helyreállítását de legalább állapotuk teljes megkönnyebbülését. A hírek szerint Horváth, debreceni fodrászmester járt volna Wunderlich-ánél és súlyos gyomorhajára kapott a delejes asszonynál enyhülést. De tovább is megy a fáma. Híresztelték, hogy Horváth fodrász a saját szerencsés esete után ajánlotta a delejes asszonyt a debreceni úri társaságok egyik általánosan ismert tagjának, egy rokkant katonatisztnak, aki háborús sebesülésének súlyos nyomait viselte, amennyiben béna volt.

Hír szerint Horváth javasol ajánlatára, az illető hosszas kapacitálásra felkereste a delejes asszonyt és a magnetikus kezelés után a láb engedett merevségéből. Ez rendkívüli jelentőségű az illetőre nézve, mert régebben felkereste a legbiresebb orvosokat, akik egybehangzóan azt

a véleményt adták, hogy ha a merevség az idők folyamán csak egy kicsit is enged, nyomban megkezdhető lesz a rendszeres orvosi kezelés, ami könnyen visszaadhatja a béna láb teljes épségét és ruganyosságát.

A fentieket tegnap — délután — hosszabban híresztelték a városban. Mun katársunk mindenekelőtt Horváth fodrászmestert akarta felkeresni, kinek üzlete az Arany Bikában van, azonban csak a felesége tartózkodott ott. Kijelentette, hogy a férje Budapestben van, nélküle a dolgról nem kíván nyilatkozni.

Felkerestük a szóban forgó rokkant katonatisztet is, akin munkatársunk az első tekintetre megállapíthatta, hogy lábát sokkal könnyebben mozgatja s most már kevésbé tényleg hajlik, amit különben ő maga is tényleg megerősített. Azonban részletesen a dolgról nem akart nyilatkozni, hanem vár néhány napig. Azt megerősítette, hogy a lába annyira javult, hogy most már az orvosi kezelés megkezdhető és reménye van a teljes gyógyulásra.

Ez az első eset Debrecenből való beteggel, amikor a delejezésnek konkrét eredménye mutatkozott a delejes asszonynál.

Hogy harcoltak az ősmagyarok?

Rugonfalvy Kiss István előadása az ősmagyarok harci taktikájáról

A Hadimuzeum Egyesület debreceni fiókjára tervbevette, hogy előadásokat rendez a Hadimuzeum javára.

Az első ilyen előadást Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár tartotta csütörtökön este a Péterfia-utcai tiszti kaszinóban, amely nagy és előkelő közönséget vonzott.

Az illusztris előadó az ősmagyarok harci taktikájáról mondott el rendkívül érdekes részleteket, eddig még fel nem dolgozott történelmi forrás alapján.

Bevezetésül Aventinus történetíró hátramaradt, azonban figyelemre nem méltatott feljegyzéseit ismertette Rugonfalvi Kiss István egyetemi tanár.

Az ősmagyarok főleg a lovas-harcokra fordították a fősúlyt, ijját és kopját használták, főerejük a könnyű felszerelés volt és a halált megvető bátorság.

Egy kis eselvetésért sem mentek a szomszédba. Először követeket küldtek, akiknek a szövetségajánlások és alkudozások közben gondjuk volt rá kiszimatolni mindent. A leghámulatosabbak voltak a magyar lovasrohamok. A magyar-bajor háború idején is — amelyet Aventinus jegyzett fel — az ősmagyarok, amilyen váratlanul támadtak könnyű és gyors lovaikon, — olyan váratlanul hátráltak. Aventinus szerint az ilyen hátrálásokban volt a legtöbb veszedelem, mert amilyen gyorsan hátrált a magyar, olyan gyorsan vissza is jött. Ezt megcsinálták 15—20-szor.

Ezzel azt érték el, hogy kifárasztották a nehéz felszerelésű, lassan mozgó bajorokat. Végül is körülvették a halálraáradt ellenséget — mindegyeszig leöldösték őket.

A magyar nem szeretett foglyot ejteni. A várostromláshoz nem értett s ezért elkerülte a várakat.

A magyar szerette kegyetlen híret terjeszteni, ezért halottak közt lakmározott, a zsákmányolt nőket pedig összekötött hajjal hajszolta maga előtt. Ez a mellett bizonyít, hogy az ősmagyarok nem öldösték le a nőket, hanem hazahozták, hogy benépesítsék az országot.

Főjellemonása volt az ősmagyar harci taktikának a csel, a villámgyors támadás és az ellenséget nem megfutamtítani, hanem végleg elpusztítani.

A rendkívül érdekes előadást percekig tapsolta a közönség. Az illusztris előadó befejezésül rámutatott azokra az irányvonalakra, melyekre az ősök példája kell, hogy terelje a mai nemzedéket.

Ezután Horváth Károly ügyvezető alelnök intézett emelkedett hangú beszédet az egybegyűlt közönséghez, a Hadimuzeum Egyesület fejlesztése érdekében.

Két merénylet Londonban

Budapest, márc. 18. Londonban egy ünnepi lakomán büzbombát dobta Baldwin angol miniszterelnökre. A bomba meggyújtotta egy hölgy ruháját és nagy riadalmat okozott.

Ugyancsak merényletet követtek el egy ünnepi lakomán a walesi herceg ellen is, de ez már komolyabb volt. Dobozt hajítottak az étterembe. A dobozban acetilén gáz bomba volt egy gyújtószinórral. — Egy rendőrtisztviselő akadályozta meg a bomba felrobbanását.

Egy debreceni uriasszony tragikus halála az orvos rendelőjében

Esze sem vették, hogy meghalt

Megdöbbsentően szomorú eseménynek vették tegnap reggel híret. Egy közismert debreceni uriasszony, özv. Rother Ernőné szül. Scholtz Márta hirtelen meghalt.

Az urinő már 3 év óta súlyos szívbajban szenved s emiatt állandóan kezelte magát. Tegnap délelőtt is elment orvosához. Benyitott a várószobába s helyet foglalt. Az orvosnál éppen egy betege volt bent. Néhány pillanat múlva ez a beteg eltávozott s akkor látta, hogy az urinő egy háttal feléje a széken ül. Amint ez a beteg eltávozott az orvos várta, hogy a következő beteg belép. — Miután ez nem történt meg, az ajtóhoz lépett, kinyitotta azt és szólította a következő

betegét. Mikor látta, hogy mozdulatlanul ül s nem hallgat rá, hozzá lépett s megérintette a vállát.

Ebben a pillanatban vette észre, hogy a széken ülő beteg halott.

Nyomban megvizsgálta s megkísérelte az életrekelését, de már minden hiába való volt, csak a beállott halált konstatálhatta, szív-szélhűdés ölte meg.

Az elhunyt uriasszony Rother Ernő Máv. gépjávitó műhelyfőnök felesége volt. Az elhunytban Ronszik Jenő tűzoltófőparancsnok felesége édesanyját gúdsolja.

Atragikus végű urinőt szombaton délután 3 órakor temetik a r. kath. temető kápolnájából.

Világjáró fiatal emberek

Hat év alatt beakarják járni nemzeti lobogó alatt az egész világot

Három cserkészruhás, daliás természetű, budapesti illetőségű fiatal ember érkezett tegnap Debrecenbe. — Baranyi Bujdosó Árpád, D. Henrik és S. Fülöp. Felkeresték szerkesztőségünket és elmondták, hogy ők földkörüli utra indulnak, magyar nemzetiszínű jelvényekkel, magyar zászlókkal. Földkörüli utjuk tulajdonképeni célja „Magyar zászló a föld körül” című megírandó könyvük anyagának megszerzése, saját tapasztalataik által. A világ minden részébe el akarnak menni, Afrikába, Ázsiába, Amerikába, Ausztráliába.

Nagy utjukra január 5-én indultak el Budapestről. Előbb a magyar városokat járják be, ahol a rendőrségen és a polgármesteri hivatalban hitelesítő pecsétet kérnek zászlójukra, melyet a világ körül hordoznak.

Januárban a Dunántúlt járták be, majd a Duna—Tisza közét. Érintették Szegedet, Kecskemétet, a Tiszántul városait s így értek tegnap Debrecenbe, ahonnan csak holnap indulnak, mert dr. Magoss György polgármester a mai városi közgyűlés miatt nem fogadhatta őket.

A derék magyar fiúk Debrecen után Nyiregyházára, onnan Miskolcra, majd Budapestre mennek. A husvéti ünnepeket még szülőik körében töltik, az ünnepek után azonban elindulnak külföldi utjukra. — Hat év alatt gyalogszerrel fogják be járni a földet egy emlékkönyvvel és egy nemzetiszínű zászlóval. Utjuk végeztével a könyvet és a zászlót a Nemzeti Muzeumnak ajándékozzák. Ugy tervezik, hogy az 1932. évben térnek haza.

Malvy francia belügyminiszter a szónoki emelvényen az izgalomtól elájult

Páris, március 18. A francia kamrában ma izgalmas nap volt. — Briand elmondta expozéját. Egy képviselő élesen támadta Malvy belügyminisztert. Briand védelmébe vette Malvyt, akiről azt mondotta, hogy a háború alatt teljesítette kötelességét és igazságtalanságnak esett áldozatul.

Ezek a szavak a jobboldalon nagy ellentmondást keltettek. A lárna növekedett, amikor Briand a Malvy

személyén esett igazságtalanság jóvátételéről szólt. Briand végül elhagyta a szónoki emelvényt.

Azután Malvy belügyminiszter szólalt fel és védte magát az ellentel felhozott vádakkal szemben. Védelmét indulatos hangon adta elő. Néhány 7 óra előtt Malvy a nagy izgalomtól elájult. A kamara tisztviselői hozzászították, hogy segítségbe részesítsék. Az ülést a nagy izgalom miatt megszakították.

Vass miniszter ünneplése

Budapest, márc. 18. Az egységes párt csütörtök este érkezetletet tartott, melyen Vass József népjóléti minisztert névnapja alkalmával melegen ünnepelték. Az elnök üdvözölte az Egyptomból hazaérkezett Mayer Jánost és a Genfben járt Bud minisztert. Felolvasták Meskó Zoltán levelét azzal, hogy a pártba belép.

Az érkezetlet után Vass miniszter tiszteletére vacsora volt, amelyen Vass József beszédet mondott. Kitért a frankhamisítás ügyére, leszögezte, hogy a kormány a legkorrektebbül járt el. Beszédét azzal zárta be, hogy Bethlen értéke Magyarországnak és át hűségük aranykoronájával kell megvédeni.

A fajvédő párt ma esti vacsoráján Gömbös Gyula szónokolt. Első sor-

ban a legutóbbi népszövetségi ülés szak kudarcáról beszélt. Attérve franküggyre — Gömbös szerint — kellett volna a külföld előtt eresseni a függönyt.

BETHLEN

PÉNTEKEN ÉRKEZIK HAZA.

Budapest, március 18. Bethlen István gróf miniszterelnök Genf-ből pénteken érkezik haza.

UJABB FRANCIA JÖTT.

Budapestről telefonálja tudósítónk: Schuller, a francia nemzetbank pénzjegy nyomdájának igazgatója ma a fővárosba érkezett. — Schuller azért jött Budapestre hogy megtekintse a nyomozás során előkerült frankklisséket.

SZÍNHÁZ ÉS MOZI

A Csokonai színház műsora:

Péntek, március 19. A hid. Színház. A) bérlet.

Hoffmann meséi

(Az első operaelőadás.)

Holnap, szombaton este, a komoly zenei törekvéseknek hozádját a Csokonai színház. Ekkor lesz ugyan is az idei szezon első operaelőadása, amikor is a nagy zenefejedelem: Offenbach legkiválóbb zenei alkotása: a Hoffmann meséi kerül színpadra.

Az operára hetek óta készül a színársulat énekes személyzete Szathmáry Andra, a szenális muzsikuskarmester és Remete Géza, ma a magyar énekes színpadok egyik legkiválóbb rendezőjének, irányításával.

Tisztán művészi ambíciók vezetik az operaelőadással a színházvezetést. Ezt igazolja, hogy a Debrecenben még soha nem adott velencei kép alatt ismert felvonást is bemutatja a darabban s annak nálunk csak prózából ismert részleteit az eredeti vezérkönyv recitatiojaival pótolja.

Antoniát Timár Ilja játssza, akinek tüneményes szép hangja végre méltó feladathoz jut, szubtilis játéka is nagyon alkalmazkodik Antonia ábrázolásához. Hoffmann Halmos János, a fővárosi Városi színház opera ensemblejének oszlopos művésztagja alakítja, Juliette—Olimpia kettős szerepét Szömörkényi Franciska szépséges szopránja vezeti biztos győzelemre. A szolgáló hármas szerepe Szigei Jenőnek híres alakítása. Miklóst Antók Ferenc, a csodarovost Krompáchi Spalanzini Tamás Benő, az anyát Halasyné éneklék s játszanak még Endrődy és Kristóf.

Az opera iránt nagy az érdeklődés.

Színházi iroda jelentése:

A HID ma, pénteken A) bérletben. **ZSUFOLT HAZAK** néstekéddig végig Herceg Ferenc, Debrecen város új díszpolgárának költői lendülettel megírt, nagyszabású, szimbolikus színhátjátékát: A hid-at. — A közönség áhitattal hallgatja a két legnagyobb magyar: Kossuth és Széchenyi, fölényes stílusban megírt párharcait és a két ellentétes meggyőződés nagyszerű küzdelmét a magyar nemzet jövője és boldogulásáért. A főszerepeket Kardoss Géza, Bárony Aladár, Turóczy Gyula és Halasy Mariska játsszák akiket a hálás közönség tapsviharakkal jutalmaz, nemcsak a felvonásvégeken, hanem nyílt színen is.

SOKOLDALU felszólításra az igazgatóság vasárnap este is Herceg Ferenc monumentális színhátjátékát: A hid-at tűzte ki előadásra, hogy azok is, akiknek hétköznap nincs érkezésük a színház látogatására, gyönyörködzhessenek a remekmű szépségeiben.

A T. BÉRLŐK FIGYELMÉBE! Szombaton C) bérletben Hoffmann meséi opera.

HOFFMANN MESÉI, a halhatatlan Offenbach legszebb és legutolsó műve, új formájában, szombaton kerül C) bérletben bemutatásra.

HALMOS JÁNOS, a budapesti Városi színház kiváló tenoristáját sikerült az igazgatóságnak Hoffmann meséi fantasztikus opera címszerepének éneklésére megnyerni.

TIMAR ILA és **SZÖMÖRKÉNYI FRANCISKA** éneklék Offenbach látványos Hoffmann meséi dalaiként fő női szerepeket.

ALEXANDRA, a mindeddig sikerrel felülmúló operette, vasárnap délután olcsó helvárrakkal.

Mozaik színházak műsora:

Péntek, szombat, vasárnap. Március 19., 20. és 21.

URÁNIA: Bugyi Sándor debreceni talyigás: A lú meg én!

APOLLÓ: Harry Piellel — Kaland az éjjeli expresszen, 10 felvonásban. Péntek, március 19-én.

VIGSZÍNHÁZ: Aranyláz. Szombat és vasárnap. Március 20., 21. Emil Janningssal a főszerepben — Taltuffe.

Öngyilkossági járvány Debrecenben

Marólug, borotva, kés

Az öngyilkosságok száma — régi tapasztalat szerint — a tavaszi időszakban éri el tetőpontját. Emellett látszanak bizonyítani az utóbbi napok sorozatos öngyilkosságai. — Szinte járványszerűen nő az öngyilkosságok és öngyilkossági kísérletek száma. És ami a legszomorítóbb, a legújabb idők életuntjai még a legborzalmasabb eszközökkel és öngyilkosságtól sem riadnak vissza, hogy megválhassanak az élettől.

Igy Berezi Barabás ötödéves tanítóképződj is, aki a Fazekas Mihály utcán lakott közös szobában egy barátjával, amint bucsuleveleiben írja, az élet felett való elége-

detlensége miatt marólugot ivott. Mivel ezt kihányta, beretvát vett elő és elvágta a torkát. Barátja és a házbeliek már csak halva találták meg.

Kovács József 30 éves hentes Erzsébet uca 61. sz. a lakásán balkezén és mellén felvágta az ereket. A házbeliek ideiglenesen bekötötték sebeit és el akarták vinni egy orvoshoz, a vánszorgó Kovács József azonban a nagy vérvesztéstől összeesett a vármegyeház előtt. A mentők, mivel a sebészeti klinikán nem volt hely, a lakására szállították. Állapota nem életveszélyes.

Az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság közgyűlése

A részvényesek élénk érdeklődése mellett szerdán, március hó 18-án tartotta az Általános Forgalmi Bank Részvénytársaság *Wesprémy Zoltán* nyugalmazott főispán elnöklése alatt huszadik évi rendes közgyűlést. Az elnök a közgyűlés megnyitása előtt rövid visszajelentést tett a társaság eddigi, husz éves működéséről, megállapította, hogy az igazgatóság úgy a béke nyugalmas éveiben, mint a háború izgalmas esztendeiben, nemkülönben az ezt követő, az idegeket végsőkig igénybevevő rendkívüli időkben mindent megteszt, hogy az intézet szorgalommal és becsülettel megszerzett jó hírnevét megőrizze és azt a további fejlődés felé vigye. Ama reménynek adott kifejezést, hogy az igazgatóság lelkesedése, a részvényesek megértése, a betevők és hitelezők bizalma a bank továbbfejlesztésére irányuló törekvést is sikerre fogja vinni.

A közgyűlés az igazgatóság által előterjesztett, az 1925 január hó 1. napján felvett, felértékelt megnyitott mérleget megállapította és elhatározta, hogy az 1.725.000 pengő tiszta vagyonból 1.150.000 pengőt a társaság részvénytörvényére fordít, 575.000 pengőt pedig a tőketartalék alap számúra kényvel, minek folytán az intézet jelenleg forgalomban lévő 1.150.000 darab részvénye darabonként 1 pengő névértékűre helyettesítik fel. Egyidejűleg elhatározta a közgyűlés, hogy az 1 pengő névértékűre felhívott részvényeit darabonként 50 pengő névértékűre vonja össze akként, hogy 50 darab részvény helyett egy

darab 50 pengő névértékű bemutatóra szóló új részvényt szolgáltat ki. Ötvennel nem osztható részvény mennyiségekről a társaság hányad részvényekre szóló elismervényeket ad ki.

Megállapította továbbá az 1925. üzletév zárszámadásait s az ezek szerint mutatkozó 1.541.776.422 korona 83 fillér tiszta nyereségből osztalékra 920.000.000 koronát, a tartalékalap gyarapítására 187 millió 500.000 koronát, a fennmaradó összeget részint az alapszabályszerű jutalékokra fordította, részint a következő üzletév számlájára rendelte átvinni. Ezen határozat folytán a társaság 1925. évi osztalékfelosztásáról 1926. évi márc. hó 19. napjától kezdve Debrecenben az intézet, Budapesten pedig a Magyar Általános Hitelbank központi pénztáránál darabonként 800 koronájával fognak beváltatni.

Ezekután a közgyűlés a megüresedett igazgatósági és felügyelőbizottsági tagságokat a régi tagok újabb megválasztásával betöltötte.

Dr. Radó Rezső Kereskedelmi és Iparkamara főtákar felszólamlásában rámutatott arra a céltudatos, komoly Debrecen és vidéke közgazdasági életére különös fontossággal bíró munkára, amelyet a társaság eddigi fennállása alatt különösképpen pedig az utóbbi esztendőben kifejtett. Indokoltnak tartja, hogy ezért a részvényesek az elnöknek, a vezérigazgatónak és az igazgatóság tagjainak hálás köszönetüket nyilvánítsák, mit is a megjelent részvényesek egyhangú lelkesedéssel magukévá tettek.

NAGY HUSVÉTI VÁSÁR!

Perik Károly és Társa

rőfős és rövidáru üzletében, SZENT ANNA UCCA 5. szám

A szokásos ünnepi vásár megkezdődött és az eddigi olcsó árakkal megkülönböztetett kedvezményt is nyújtunk a melyen üzleteit vevőinknek. —

Női és férfi szövetek, kiegészítők, mindenemű mosóárak, szabókellékek és rövidáruk. — Szolid, szabott árak.

A Sevcik vonósnégyes hangversenye Debrecenben

Seveiktől, a nagy hegedűsök világ híres mesterétől nyerte nevét a Sevcik négyes, mely híven követte mestere módszerét, a zenének hűség és rajongó szolgálatát. Mintha egy szerzetes rend tagjai volnának, mely a muzsika legszentebb ideáljainak hódol, játékkukban van valami, ami elvonatkoztatott daraboktól és szenvedélyektől: a zene benső magja az, amit áhitatos lélekkel burkából kifejtene. A Zenekedvelők Köre új ciklusában három éve hallottuk utóljára a nagy művészeket, akikhez fogható csak a magyar (budapesti) vonósnégyes még. Azóta változott az összetételük. Paur lett a cellosuk. — Műsoruk igazi műveltséget nyújtott a kamarazene rajongóinak. Mozart feledhetetlen szépségű, csupa életkedv, napsugár és tavaszi levegőtől friss B dur kvartettjét, Brahms elemelőző, álmodó, igazi német A moll vonósnégyesét, mely az adagió és scherzon át a felújulás hitében oldódik fel, végül honfitársuk, Dvoraknak már klasszikussá vált, szláv népdal motívumokkal felített G dur vonósnégyesét játszották tökéletes összejátékban. A közönség, bár nem töltötte meg a zeneiskola dísztermét de igen válogatott volt: ott láttuk a kamarazene összes debreceni aktív művelőit s ezek sokkal nagyobb számban vannak, mint a közönség gondolná. A művészeket egész este lelkes szeretettel ünnepelték.

Schurmann Nándor letartóztaták

Néhány hónappal ezelőtt tárgyalta a debreceni törvényszék Serlytanácsa Schurmann Nándor debreceni lakos rágalmozási bünpörét. A főtárgyaláson kiderült, hogy a bünyű iratait a vádlott meghamisította. A főtárgyalás ezért el letnapolva és az újabb közokirathamisítási bünyűben dr. Preinzebe ger Jenő táblabíró folytatta le: nyomozást. Megállapította, hogy a iratokat Schurmann hamisította meg és mivel időközben megjött az országos bünyűgyi nyilvántartó értesítése, hogy Schurmann a lembergi hadbírósa még 1918-ban csalásért és sikkasztásért hét évi börtönrre ítélt. — elrendelte a rovfott multu okirathamisító vizsgálati főségba való helyezését.

Ady Lajos és Kardoss László előadása a vasárnapi Ady-matinén

A debreceni fiatal írók — miú ismeretes — március 21-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor rendezik meg második Ady-matinéjukat a városi zeneiskola hangversenyteremben, a következő műsorral:

1. Megnyitó beszéd. Mondja Vághy Benyovszky Pál, a debreceni Ady Endre irodalmi asztaltársaság elnöke. 2. Oláh Gábor: „Ezer arcom” című költeményét olvassa fel. 3. Ady Endre költeményeiből szaval. Kovács Irén. 4. Ady-dalokat énekel Antók Ferenc, a Csokonai színház tagja, zongorán kíséri Szathmáry Endre karnagy. 5. Ady Lajos előadása „Vitis Ady-kérdések” címen. 6. Lóky Gyula verseket szaval. (Ady Endre: Új vizeken járok, Vághy Benyovszky Pál: Excelsior!) 7. Dr. Kardoss László realgimnáziumi tanár előadása „Az Ady-kultuszról” címen. 8. Ady-dalokat énekel Antók Ferenc, zongorán kíséri Szathmáry Endre. 9. Ady Endre költeményeiből szaval Kovács Irén. 10. Lóky Gyula verseket szaval (Ady Endre: Hár a Nagyúrral, Benyovszky László: A csillagok fölött Kula Császár, A kandalló mesél.)

A NAP HIREI

A nők szerepe a református egyházban

Előadás a Templomegyesületben

A magyar társadalmat regeneráló munkában a megértő, áldozatkész női szívek és a fáradhatatlan női kezek munkája felbecsülhetetlen értékű. Mondhatjuk, hogy nagyon sok szociális munkában úgy a kezdeményezés, mint a megvalósítás elsősorban az ő érdemük. De különösen nagy és szabad tér van adva a női lélek gazdagságának áldásos kifejtésére a református egyházban, ahol nemcsak a charitatív jövedelmességben nélkülözhetetlen tényezők, hanem a vallásos oktatás és lelkipályozásban is egyre fokozottabb mértékben részt vesznek és a kalvinizmus ősi elveiből következőleg az egyházi szavazati jog birtoklása egyre nagyobb mértékben valószínűleg meg a nőket illetően is. A modern korunk az egyházzal szemben támasztott nagy igényei s a mindenütt szemmel láthatólag növekedő vallásos élet szükségessé teszik az összes konstruktív tényezőknél az emberi lelkek s a társadalom szolgálatába való állítását.

E nagyjelentőségű kérdéseket fejtegeti ma este 6 órakor a kollégium dísztermében tartandó előadáson Uray Sándor lelkész „A női munka jelentősége az egyház építésében” címmel.

Az előadást értékes műsor egészíti ki. Belépő díj nincs. Minden egyháza nemcsak ügyei iránt érdeklődőt szeretettel hív és lát az Egyesület Vezetősége.

— Szombaton este ismét rendez vigeszt a KAOSZ. A nagyszerűen sikerült legutóbbi rendezést követően arra készítette a KAOSZ vigalmi bizottságát, hogy ismét rendezzen egy olyan mulatságot, mellyel lehetővé teszi mindenkinek, hogy csekély összegért vigam, jó parketten, nagyszerű jazz-band mellett táncolja végig a szombat éjszakát. A szombat este 8 órakor kezdődő vigeszt a színházi átjáróban levő Korona dísztermében lesz megtartva, mely terem a mulatság tartama alatt teljesen a KAOSZ vigalmi bizottsága tulajdonába megy át s így módjában áll ügyelni arra, hogy az estélyen csak olyanok vehessenek részt, kiknek megjelenése nem rontja a vigeszt nyújtását. — Az egyes táncok között levő kis szüneteket a KAOSZ műkedvelő gárda tagjai rövid, vig előadásokkal töltik be és teszik a közönség részére vidámmá. A vig est belépti-díja adóval együtt 20.000 korona.

— Vendéglátók tisztújító közgyűlése. A debreceni szállodások, vendéglátók, kávézók, ipartestületi szakszervelet március 22-én, hétfőn délután 3 órakor tisztújító közgyűlést tart, melyen elnököt, alelnököt, pénztárost, titkárt, szakiskolai gondnokot, 3 felügyelő-bizottsági tagot és 30 választmányi tagot választanak. Tártya még az ügyrendjavaslat tárgyalása. A közgyűlést, mely az Ipartestület gyűléstermében (Simonyi-u. 1c. I. em.) lesz, Kemény János elnök nyitja meg.

— A zsidó gimnázium irodalmi délutánja. A zsidó realgimnázium szombati irodalmi délutánján Kaiser Sándor tart előadást az amerikai sajtó életéről. Hermann Mancsi pedig, a Csokonai színház kiváló művésznője Moris Rosenfeldnek, a nagy amerikai jiddis költőnek a remekéből szaval. Jegyek 5 és 10 ezer koronáért Csillag Arturnál és Hegedűs és Sándornál már csak erősen korlátozott mennyiségben kaphatók.

A hajdusámsóni autó titokzatos utasa a törvényszék előtt

A bíróság felmentette a rágalmozás vádjá alól Greskovics sámsóni jegyző jogellenesen tartóztatva le Riegler Zsigmondot

Pár nappal ezelőtt már hírt adtunk arról a titokzatos bécsi fiatalemberről, aki e hó 13-án érkezett Debrecenbe és az Arany Bika szállóban szállt meg. Még megérkezése napján autóján kiment Hajdusámsónba, ahonnan két esendő kiséretében jött haza, kik letartóztatását fogantatosították.

A vizsgálóbírói kihallgatások folyamán kiderült, hogy a fiatalembert Riegler Zsigmondnak hívják és egy bécsi fehéreműgyár utazója. Hajdusámsónba üzleti ügyekben ment ki, azonban az ottani adóügyi segédjegyzőt megsértette, mire az letartóztatva és két esendőrel Debrecenbe kísérte.

Tekintettel a letartóztatott külföldi állampolgárságára, a bűnügy ügyszolgálat órák alatt megjárta a törvényszék különböző fórumait, a vizsgálóbírói és ügyészszék és ennek folyán tegnap már főtárgyalásra is került a sor. A tárgyalást dr. Serly Jenő táblabíró, tanácselnök vezette, a vádat dr. Eöry Kálmán kir. ügyész, a védelmet dr. Pényes Endre ügyvéd látta el.

Riegler Zsigmond mindent bevallott. Ő a hajdusámsóni községhezár megrendeléseket gyűjtött, amit Greskovics Kálmán adóügyi jegyző jogtalanul talált és a vádlottat, igazolása után letartóztatva Erre ő a következő kérdést tette:

— Mondja, mennyi percentsat kap

maga azért, hogy engem letartóztat? Ezért a kijelentésért Greskovics, hivatalból felhatalmazásra üldözendő rágalmozás címén tett ellene feljelentést.

A bíróság kihallgatta Greskovicsot, aki hivatkozott arra, hogy ő a letartóztatást a magyar ipar védelme céljából eszközölte.

Az ügyész változatlanul fenntartotta Riegler ellen a vádat. Dr. Pényes védőbeszédében rámutatott arra a tényre, hogy a letartóztatás jogtalan volt. Különböző is a vádlott kijelentése nem a rágalmozás, hanem a becsületsértés tényálladékát állapítja meg.

Félórás tanácskozás után hirdette ki Serly tanácselnök az ítéletet: Riegler Zsigmondot hivatalból felhatalmazásra üldözendő becsületsértés vétségében mondja ki bűnösnek. Tekintettel azonban arra, hogy Greskovics jegyző a letartóztatást teljesen jogtalanul fogantatosította, a vádlottat a büntetés alól felmenti.

Az ítéletben az ügyész is megnyugodott, így az jogerős.

Az ítélet kihirdetése után Balla jegyző a bírói emelvény felé sietett és így kiáltotta:

— En vádat emelek!

Serly táblabíró elnök esendre intette és megmagyarázta, hogy erre nincs joga.

Riegler hazatoloncolják.

Törvényszéki főtárgyalás, melynek végén a feljelentőt tartóztatják le és a vádlottat mentik fel

Egy komádi birtokost felesége és fia megakartak gyilkolni -- Hét év után derült ki az aljas büntény

Hét évvel ezelőtt, 1919-ben különös feljelentés érkezett a nagyváradi ügyészséghez. Idősb. Ács József 57 éves komádi kisbirtokos feljelentette fiát és feleségét, hogy az előbbi édesanyjával egyetértve meg akarja őt gyilkolni. Evégből egy éjszaka behatolt a szobájába és legerveret apjára sötét. A golyó azonban nem talált, csak bal arcát horzsolta.

A feljelentésnek nem lett meg a foganatja: az akkori zavaros viszonyok nem engedték meg, hogy az ügy főtárgyalásra kerüljön. — Ács József ezért 1921-ben újra feljelentést tett a debreceni ügyészségnél, amely azonban nem vállalta a rád kérvényezést. Az öreg gazda ekkor a vizsgálóbíróhoz folyamodott, amely szintén nem tartotta az ügyet kivizsgálásra érdemesnek.

A sorozatos feljelentések folyamán szakadás állott be az Ács-családban. — A férj szeretőt tartott, gyermeke lett, amiért felesége megindította ellene a válóperit és a törvényszék a férj hibájából kifolyólag a házasságot fel is bontotta. Az asszony ekkor fiával külön költözött, míg Julianna nevű leányuk apjánál maradt.

Az elvált asszony nem elégedett meg a házasság felbontásával, hanem értesítve az ellene és fia ellen tett feljelentésekről és azoknak eredménytelenségéről, most már ő jelentette fel azt hamis vád miatt. — A lefolytatott nyomozás után tegnap főtárgyalásra került a sor, amikor is az öreg Ács József hamis váddal terhelve állt a debre-

cei törvényszék Serly tanácsa előtt.

A vádlott kihallgatása alkalmával előadta, hogy nem érzi magát bűnösnek, mert minden úgy történt, ahogy az ő a feljelentésekben eladta. 1919 május 31-én éjjel két órakor fia benyitott szobájába és egy Wrendl-féle katona puskával rálőtt. A golyó bal füle alatt mintegy 4 cm. hosszúságú horzsolást ejtett. Ezek alapján ő változatlanul fenntartja a maga vádját volt felesége és fia ellen.

III. Ács József és édesanyja egyformán vallottak. — Elmondták, hogy az öreg saját maga lőtt magára és azután kiugrott az ablakon, hogy azt a látszatot keltsse, mintha a fia támadta volna meg.

A döntő vallomást Ács Julianna tette. Ő a lörvés zajára felébredt és kirohant a szobájából, puskával a kezében. Hallotta továbbá, hogy a bátyja ezt a kijelentést tette: — „Nem akartam megtenni, de anyám beszélt rá!”

A többi tanúk mind az utolsó vallomást erősítették meg. Az öreg Ács arca az eset után löporszemcsékkel volt tele, már pedig ha maga lőtt volna magára, perzselésnek kellett volna ott lennie.

Dr. Eöry Kálmán kir. ügyész a vallomások alapján indítványozza a vádlott felmentését és az anyának és fiának azonnali előzetes letartóztatását gyilkosság kísérlete miatt.

A bíróság így is határozott. — Idősb. Ács Józsefet a hamis vád vádjá alól felmentette, viszont volt feleségét és fiát, Ács Józsefet, gyil-

kosság kísérletére való felbujtás és hamis vád, illetve gyilkosság bűntettének kísérlete és hamis vád büntette miatt előzetes letartóztatásba helyezte. Együttal elrendelte az alapper újrafelvételét.

A frappáns fordulatot vett ügy tehát rövidesen újra foglalkoztatni fogja a debreceni törvényszéket.

Gyászrovat

ELHUNYT CIPÉSZMESTER

Koharczky Pál cipézmester 61. éves korában, 18-án elhunyt. Szombaton délután Timár uccá 40. szám alól lesz a temetése.

BEJELENTÉSEK

AZ ANYAKÖNYVI HIVATALBAN

A debreceni anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Prezenszky Gyuláné szül. Berta Margit r. kath. 23 éves. — Szilágyi Jánosné szül. Tóth Eszter ref. 41 éves. — Tóth Béla itéletáblai irodatiszt ref. 27 éves. — Szilágyi Mária ref. 6 hónapos. — Farkas Mária varrónő r. kath. 40 éves. — Mészáros Margit ref. 21 éves. — Gönczi János gazdalkodó ref. 54 éves.

— Az Ady-asztaltársaság ma, pénteken délután fél 4 órakor összejövetelt tart az Angol királynő kistermében. Pontos megjelenést kérek. — Vághy-Benyovszky Pál, elnök.

— Jairus leánya — bibliai dráma szereplőit tisztelettel értesítem, hogy a Jairus leánya előadását az árvákárosultak javára április 7, 8, 9-én este a főispáni hivatal rendezésében megismételjük. Kérem a szereplőket hogy április hó 6-án, husvét harmadik napján, este 8 órakor, az Uránis mozgó színpadán, a próbán, megjelenjen szíveskedjenek. Kérem, hogy a szereplőkönél kint levő ruhákat, trikókat az előadásig tartsák maguknál. Dr. Laczkó József.

— Izr. istentiszteletek a Deák Ferenc utcai templomban: — Pénteken este háromnegyed 6 órakor. Szombaton reggel 7. Muszaf ima hitszónoklattal délelőtt fél 11, délután 4 és este fél 7 órakor. A Kápolnási utcai templomban szombaton reggel egy-negyed 8 órakor. Az előjáróság.

— Köszönetnyilvánítás. Mind azok, akik Szathmáry Károly postatáviró főtiszt temetésén megjelentek, vagy részvétükkel kifejezési adtak más formában, ez uton monok köszönetet a Szathmáry-család.

— Versenytárgyalási hírdetményekkel, a debreceni rádió kiállításra vonatkozó tudnivalókkal, az előzetes heti rádióprogrammal, beszerzési forrásokkal, nagykereskedő árakkal, busipari rovatokkal stb. jelelik meg a Tiszántúli Ipar és Kereskedelem, az a népszerű, képes közgazdasági hetilap új száma.

— Háromszáz fróccsot ivott az elsikkasztott pénzéből. Budapestén elő állítottak a rendőrök egy Dörge István nevű, 52 éves munkást, aki ittás fergel botrányt okozott az utcán. Dörge val a reggel átkísérték a főkapitányságra, ahol elmondta, mi szerint 5 nappal ezelőtt rábizott valaki kétféle koronát és az összeget elsikkasztotta. Az öt nap alatt a Lehel-tér környékén levő korszmábar háromszáz bor-fróccsot ivott meg az elsikkasztott pénzen. Letartóztatták.

— A köztisztviselési vállalat értesítése. Értesítjük a nagyérdemű közönséget, hogy a nyilvános illembelvények a forgalomnak átadottak. — Használati díjak: I. osztály 1500 K. II. osztály 1000 K. Felkérjük a közönséget, hogy az illembelvények felvételéhez az illembelvény tisztán és jókarban való tartása tekintetében engedelmeskedjen szíveskedjenek. Köztisztviselési vállalat.

— **A Közhaznu Munkáskert Egylet** tudatja a bérlő közönséggel, — hogy még néhány darab föld kiadó. Mielőbb jelentkezni szükséges Széchenyi utca 13 alatt.

— **Meghívó** az evang. elemi iskola folyó évi március hó 20-án szombaton délután 5 órakor az elemi iskola emeleti termében tartandó szülői értekezletre. Tárgy: Új irányok a nevelésben. Előadó Földes Elek tanító. Tantestület.

— **Juhászlegény, szegény juhászlegény.** Kaposi Ferencet Hajduböszörmény városa az 1922—23. gazdasági évre juhásszá választotta és a komenciójában szerepelt többek között hét darab jószág legeltetési joga. Ő azonban eladta a hét állat legeltetési jogát és még ezen felül 9 ló legeltetési jogát vállalta. — Tegnap vonta ezért felelősségre a debreceni törvényszék és hülsen kezelés vétségé miatt három hónapi fogságra ítélte. Az ítélet ellen a vádlott felebezést jelentett be.

— **Eltört a lába.** Katona Sándor, 35 éves fűtőházi munkás, Létay utca 53. szám alatti lakos munkába menet elesett és az esés következtében bal lábfeijén boka esontörést szenvedett. A mentők a klinikára szállították.

— **Agyszélhűdés érte munkaközben.** Csobay József, 73 éves, István közalmi munkás a malomban munkaközben összeesett. Az előhívott mentők a klinikára szállították ahol konstátálták, hogy agyszélhűdés érte az öreg munkást. A klinikán ápolják. Állapota súlyos.

— **Mester nélküli zongoratanulás, naturalista módszerrel.** A Faluszövetség népművelési osztályának kiadásában olyan naturalista zongoratanítvány jelent meg, melyből bárki rövid néhány hónap alatt megtanulhat zongorázni, minden vezető mester nélkül. A könyv tartalma elméleti és gyakorlati részből áll. Aki végig halad a népszerű stílusban írt leckéken, nemcsak zongorázni tanul meg, hanem minden dalnak, dalumnak saját maga szerezheti meg a kíséretét. Hetvenöt szebbnél szebb, régi és egészen új népdal, csárdás van a könyvben, ami egymagában óriási értéket képvisel. A könyv tetszetős kiállításban, nagy kottaalomban alakban jelent meg nyolcvan oldalon — művészi címlappal díszítve. Ara 10 pengő, 125 ezer korona. A hatalmas mű szerzője Dezső Gábor, a jó hírű naturalista zongoratanító és dalköltő. A könyv kapható a Debrecen és Tiszántúli Hírlap Adóhivatalában: József kir. herceg-u.

— **Mit hirdet ma az Ingóságkövető?** Kálvin-tér 19. ref. püspöki bérpalota a Dery muzeum mellett. — Mindenki tudja már, hogy az Ingóságkövető a legolcsóbb beszerzési forrás. Felismerés tárgyait egyedül itt értékesítheti. Elfogadjuk megbízást egész lakás, iroda és üzleti berendezések, hagyaték kiárusítására. Egyes butordarabok, szőnyegek, ékszerek, értéktárgyak kiállítására és eladására. Állandó vétel és állandó eladás. Megvételre ajánlunk: nagyon szép gyermekkoscsikat már 150.000 koronától, fürdőkádkat, zuhanyzókat gyönyörű íróasztali lámpákat, kandelabereket, íróasztali felszereléseket, úgy elé való gyanúszerkezeteket, debreceni és hortobágyi emléktárgyakat, specialitásokat, nagyon szép gyertyafalókat, zenélő, ébresztő- és fallórákat, ezüsttrefikülöket, Kálvin-képeket, szobrokat, szentképeket, gramofonokat, gramofon-lemezeket, puld mérlegeket súlyokkal egész és fél hálókat, magános butordarabokat, tükröket, mosdókat, rózsavakát, mindenféle székeket, gyönyörű művészi festményü virágseréptartókat, vázákat és mindenféle ingóságokat. Megvételre keressük: henteseket, diványokat, egész hálókat,

Négyszer rálőtt vetélytársára, de egyik golyó sem talált

A merénylőt a debreceni vizsgálóbíró letartóztatta

Érdekes ügyben folytat nyomozást a debreceni törvényszék vizsgálóbírája.

Székely Zsigmond berekböszörményi 20 éves földműves pár hónappal ezelőtt eljegyezte a falu egyik legszebb leányát: Nagy Ilonkát. Március 11-én este Székely Dézsi Sándor nevű barátjával a kocsmában mulatott, azután mindketten felkerekedtek és elmentek a menyasszony lakására.

A leánynak régebben Dézsi is udvarolt és így érthető, hogy a vőlegény rossz szemmel nézte, ha egymással beszéltek. Az említett este is ketten mentek el a leányhoz és azzal, valamint Sándor nevű bátyjával felkerekedtek, hogy visszamennek a kocsmába.

Utközben Székely egyszerre csak előkapta revolverét és a gyanútlannal mellette ballagó vetélytársára sültötte. A revolver azonban csütörtököt mondott. Székely ekkor piszkálni kezdte és újra rálőtt Dézsi-re. A golyó nem talált, ekkor újra lőtt kétszer, de a sötétben célt tévesztett. Társai ekkor lefogták a dühöngő embert és átadták a csendöröknek, akik beszállították a debreceni törvényszék fogházába.

Dr. Takó Ferenc vizsgálóbírósegéd tegnap délelőtt kezdte meg kihallgatását. — Mivel többrendbeli szándékos emberölés büntetvények kísérletét látja fennforogni, elrendelte vizsgálói toasában való tartását.

SPORTHIREK

II. oszt. triálmérkőzés

tartanak vasárnap délután fél 2 órakor a DKASE Ügetőtéri pályáján. A triálra Szabó Kálmán szöv. kapitány a következő játékosokat hívta meg: Balog, Takács, Kálmán L., Kálmán II., Kiss, Gombos I és II., Király, Gál DMTE; Sívágó Sipo, Erdei, Nagy, Szél, Gömöri, Nagyházi, Paczók, Vass, Harmónia; Fanesovics, Ilyés, Baesó, Péterffy, Kiss, Csuka, Postás, Arany (Derecske). Ezuton is felhívja a szöv. kapitány a II. oszt. egye sületek intőzőit, hogy játékosaik a fentjelzett napon pontosan jelenjenek meg cipő, nadrág, harisnya-szár hozandó. A triálon látottak alapján állítják össze a március 28-ikán az ifjusági válogatott ellen és április 4-ikén Kisvárdán a szabolcsi válogatott ellen szereplő együttest.

DTE-DKASE.

Debrecen két legrégibb csapata vasárnap kerül össze a bajnoki szezon első fordulójában. Mindkét csapatnak erősen érdeke a pontszerzés és így, amint értesülünk, mindkét csapat a legerősebb összeállításban áll ki. A mérkőzés vasárnap délután fél 4 órakor lesz a DKASE ügetőtéri pályáján. Előzőleg a II. osztályu válogatott játszik triálmérkőzést.

A DEAC

a BUSE csapatát látja vasárnap vendégül a nagyerdei pályán. — A DEAC már jó formában van, míg a BUSE-ről nem a legjobb hírek keringenek és így az egyetemi csapat, ha belefékszik a játékba, megszerezheti a két pontot.

Amatőr-boxverseny.

Gutfreund Egon boxbajnok, aki Debrecenben csinál propagandát a boxoló-sportnak jelentős gárdát toborzott maga köré, akik között sok tehetséges boxoló van. — A fiatal boxolók a ringben is megállják már a helyüket és szombat este 8 órakor a DTE Péterfia utca 76. sz. alatti tornacsarnokában mutatkoznak be. A boxversenyen indul több jőnévű birkozó is. A verseny iránt, amelyre mérsékelt árú jegyek érvényesek, — nagy az érdeklődés.

Alsóausztia válogatott csapata két mérkőzést játszik Magyarországon. Március 25-én Pesterzsébeten játszik az ottani válogatott ellen. — míg március 28-án Debrecenben ven

dégszerepelnek Keletmagyarország válogatottjai ellen.

Bíróküldés.

A bíróküldő bizottság a vasárnapi mérkőzésekre a következő bírákat küldte ki: DTE-DKASE Ügetőtér (fél 4) Káldy Zsigmond, Határbírák: Cs. Nagy Béla, Machó Ferenc. DTE ifj.-DKASE ifj. Ügetőtér (d. e. 10) Görgey József, Határbírák: Zöld István, Pónyi Jenő. DEAC-BUSE Nagverdő: Hajdu Jenő, Határbírák: Pauló István, Balla Zoltán. II. oszt.-ifj. válogatott trial Ügetőtér (2 órakor) Kupinszky S. dr. Róth Miklós, Szalay Károly dr bírójelöltek.

NYILT-TÉR

* E rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadóhivatal.

Bihari Zsigmond ezuton tudatja nagyon tisztelt vevőivel, hogy Piac ucca 16. sz. alatti helyiségében a Luxus-cipőáruház helyén, Kövesi Miksa urral társas viszonyban ujonnan berendezett és kifogástalan, gazdag raktárral felszerelt Korzó cipőáruházát megnyitotta. Elvünk: a legjobb áru, a legolcsóbb áron.

KÖZGAZDASÁG

Pénzüntézetek nagy napja

A jegyintézet budapesti elnöke Schöber Béla a P. K. volt elnöke kíséretével a hét végén a jegyintézet debreceni fiókja látogatására Debrecenbe érkezik.

Terménytőzsde zárlat.

A mai terménytőzsdén az irányzat nyugodt, a forgalom esendes. Hivatalos árfojlamok: Tiszayidéri buza 375—387.5, dunántúli 370—382.5, pestvidéki 372—385, rozs 217—22.5, árpa 225—235, sörárpa 300—330, zab 245—255, tengeri 175—177.5, korpa 162—165.

Ferencvárosi sertésvásár.

Déli zárlat: Az irányzat lanyha, felhajítás 2200. Árak: könnyű 15—16.5, közép 19—19.5, nehéz 20—20.5.

Kényszerkölcsönkötvényt vesz Kényszerkölcsönhatalékot legelőnyösebben befizet **Dr. Balázs Jenő** bankháza, Piac-u. 89. Telefon 143.

Elsőrendű uradalmi **FAJBOR** kihordásra ismét kapható **LITERJE 9000 kor.** Rizling és Kadarka 10.000 K **KORONA vendéglő** kimérésében, CSAPO UCCA 17.

Padlólakkok

kiváló minőségben, ugyszinten mindennemű festékek nagyon olcsón kaphatók

STERN

festékkészletében, PIAC-U. 11. Bikkava: szomban.

Ugyanott poloska és sváb bogárító a volt minőségben kapható.

4000 koronáért hétköznap a Debrecen és a Tiszántúli Hírlap közli 10 szavas alkalmi apróhirdetését.

Olcsóság! Olcsóság!

Még mindig érvényben vannak az Arany Bika divatház (Bikaépület) rendkívül olcsó árai.

Siessen szükségleteit mielőbb mindenki beszerezni!

Az összes raktáron levő árukat u. m.: női- és férfi-szöveteket, sejmeket, sejiereket, vásznakot, női- és férfi-fehérnét: müeket, kötött árukat, narisnyákat: mélyen leszállított árban árusítjuk.

Nagy maradék vásár!

Hitelképes egyének részletfizetésre is vásárolhatnak.

Alkalmi olcsó vásár!

Apróhirdetések

ALKALMAZÁST NYER

TANULÓKAT
faivesz Fekete gépjávitó műhely. Hadházi-u. 18. szám. 802

HAJDU MEGYE
és környékén nagy kiterjedésű ismeretségi körrel rendelkező nyugalmazott tisztviselőt, vagy faszakmában jártas egyéni feles lérsként bevezet fakeskedelmi vállalat a címet a kiadóhoz. 21a

megjelenésű uriembernek fizetésre keresetnek. — Barátok esetén fix napi díj mellett, állandó alkalmazást nyújthatnak. Teljesítmény este 5-6 óra között — a Tiszántúli Hírlap kiadóhivatala

ÜGYNÖKÖK
felvételnek egy Magyar országban ismeretlen, felun, vásáron egyaránt szükséges és tömegben is könnyen eladható, olcsó, világrekordcikk eladására. Hat vármegyére egyeduralítási jog, konkurrenciánélküli cikk. Állandó, biztos nagy jövedelem. — Pávay, János-u. 70. Csapó-ker. 854

ALKALMAZÁST KERES

HÁZMESTERI
állást vállalnék vagy magános, öreg párt gondozni lakásért. Vigadóúti Mihály-u. 44. sz. Nagyné. 816

GOBELIN-KÉP
és szirma-szőveg. és nárna kidolgozását vállalom. Kissné, Csapó-ker. Vasúti-sor 10. sz.

KÖZÉP.
iskolát végzett ügyes leány. kézmunkához is ért. gyermek mellé ajánlkozok április 1-ére. Cím a kiadóban. 817

AJÁNLAT

ÉPÍTKEZÉSHEZ
tégla, csiőp, mész legújánosanban Rosenfeld és Fischernél. Sávó-u. 12. Telefon 674. 10a

ERDŐS
kárpitós mesternél. Simonffy-utca 13. kész hencerek, diványok, szalagarnitúrák, matracok paplanok kaphatók. Megrendelést, javítást jutányos áron eszközöl.

ZAMATOS
házi bor, nem savanyul literenként 10.000 korona. Kapható minden nap. Poroszlav-ut 53. 781

NYÁRI
rózsa vető burgonya kapható nagyban és kicsinyben: Csapó utca 35. Karsainál. 765

SOFFÓR
vizsgára szakszertien, műhelygyakorlattal csak Kiss gépműhely soffóriskolája készít elő díjtalan állásba helyezésel. Erzsébet-utca 20. sz. 558

DEBRECENSZKY
kárpitós mester. Halász 8. Kész hencerek, diványok, bőr- és berzselgarnitúrák állandóan raktáron. Javításokat olcsón kértetik. 8a

VIZESUBORKA
különként kapható. — Lindenfeld, Degenfeld tér 7. sz. 28-a.

ÖZV. KISS
Andrásné ajánlkozik házakhoz mosni Agárdy utca 17. 625

SZÖVETKEZETÜNK
tagjai látogatására és üzlet szerzésére intelligens keresetű helyi képviselőt keresünk. — Jelentkezni d. e. 9-11-ig Kogsz-űtök, Honvéd-u. 1. sz. 804

ELSŐRENDŰ
úri divat szabóság. — Öltöny készítése 400 ezer, zsaket 600.000, frack 700.000, felöltő 400.000 korona felelősség mellett. Weisz, Beresényi-utca 87. sz. (Saját ház.)

ABLAKOK
minden nagyságban készre kapható Blattner Kálmán ablakgyárában. Szív-u. 14. 799

NŐI KALAPOK
legolcsóbban szerethető be Jungreis Mari Arany János-u. 37. szám alatt. 824

BIRTOKOSOK.
szőlő és kerttulajdonosok figyelmébe! Gyümölcsösök tisztítását, azok telepítését, vértető és kártevő rovarok irtását, tanintézetit képzettséggel, felelősséggel szakszertien végeznek és karban tartanak, azonkívül kertrendezést, parkirozást, átalakítást, nyári gondozást, játszótér, szikla csoport, szökőkutak építését, fővárosi gyakorlattal és ízléssel, — mindenkinél jutányosabb árban végeznek: Szegedi festőre, képvisített kertészek és kertépítők. Kishegyesi ut 30. Telefon: 6-51. Szakutastás bárkinél díjtalan. 17a

ÓRA.
ékszerjavítást jótállással, szakszertien készít Sretter János, Batthyány utca 13. 5

RÁDIÓ.
készülékek és alkatrészek legjobbak Földvárnyál. Kapható Széchenyi-u. 55. Acumulátorok töltése és javítás. 27a

LEGUJABB
selvem- és szalmakalapok 120.000 koronáért szereshetők be Turynénál. Pacsirta-utca 41. 11a

AJTÓK.
ablakok, szoba és könyvháburok, portálok festését és zománcozását olcsón vállalom. Butorokból féreket felelősséggel kirtok. Löwinger Dániel mázoló és fényező. Nap-utca 11. sz. 32a

SELYEM
és szalma kalapok olcsón szereshetők be Matfia Anna, Csemeteru-utca 10. szám. 376

FÉRFI
szövetek kicsinyben is mélyen leszállított árban kaphatók Donán posztóüzletben. Bikabérbáz. 15a

LEGELORE
közel a városhoz, marhát vállalom. Értekezni Hajó-u. 2. Telefon 11-77. 768

SELYEM-
kalapok 140.000 koronától, szalmakalapok 100.000 koronától feljebb. Jungreisnál. — Arany János-u. 37. sz. 841

Női szalmakalapok legdivatosabb formákban 70 ezer koronától.
Széll Gergely, Csapó utca 11.

BIRTOK
bérbeadó, kisebb-nagyobb Pataky: Csapó-utca 19. keresztúpnél.

KÖLCSÖNADOK
bekebelezésre. — Értekezhetni ügyvéddel, Csapó-u. 17. ügyvédi irodában. 857

BERLŐ URAK!
Földet bérelni szándékozók felkértem saját érdekükben, hogy már most ajánlatos előjegyezteni, hogy kinek milyen nagyságu birtok kell öszre bérbe vagy felesbe; tehát előjegyeztesd végtel lehet jelentkezni. A bérbeadó birtokokat nyilvántartó irodán. — lehetőleg délelőtt a Pataky okleveles gazda irodájában. Csapó-u. 19. keresztúpnél

PÉNZ
Pénzügyesül gyorsan közvetít ingatlanra a Pataky-iroda. Csapó-u. 19. keresztúpnél.

ELADÓ
5 szobás ház vagyonmegosztás miatt. Honvéd utca 9/i. 800

KERESLET

NYITOTT
stélázsit és puftot megvételre keres Révi, Hatvan-u. 76. 852

KÖLYÖK.
pincsi selvem kutyát, fehéret keresek megvételre. — Cím: Blattner Gyula üveg- és porcelán üzletébe. Ferenc József-ut. 89. sz.

REVAL-
lexikont 18-ig megvételre keresek. Arajánlat Postahivatal, Hajduhadház. 823

VESZEK
80-100 lóerejű felstabil gépet, Eylet. Keleti sor 3. 827

BOCONÁDI
kaptárakait keresek — megvételre Cím a kiadóban. 663

VENNÉK
egy kis házat külsőségben, lehetőleg a Homok kertben, 35 milliót alul. Ajánlatokat megbízottamhoz. Nagy Lajos úrodához (Veres-u. 9.) kérek. 36a

ZONGORÁT
megvételre keresek. 3. sz. Városi bérház. — Demke mellett, földszint 1. sz.

LAKÁS

EGY
szoba, konyha, mellékhelyiséggel 1-2 sertéstartással, magas lakbér-fizetéssel, bent a városban keresek hasonló cserével. Rózsa Angol Bank. 819

Keresek
négy vagy ötszobás modern lakást, magas lelépést fizetek. Cím a kiadóhivatalban. 37a.

KIADÓ
egy butorozott szoba két tisztviselőnek vagy tisztviselőnek április 1-re. Varga-u. 11. 614

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott nagy szoba kiadó. Széchenyi-u. 15. emeleten. 846

3 SZOBÁS
modern utcai, központban, beköltözhető. Piac utca 46. Trafik. 843

LAKÁS.
7 szobásat a központban elesterélném kisebb lakással a központban. Simonffy-u. 1. emelet II. 839

KIADÓ
lakás, kényeszerlakásnak is, Czeising-telepen. Értekezhetni: Csapó-u. 17. ügyvédi iroda. 856

RÖGTÖN
beköltözhető 1 szoba, konyha, családalanak lelépés ellenében kiadó. Felvilágosítás: Hadházu-utca 5. Fábán. 848

BUTOROZOTT
szoba kiadó. Simonffy-utca 1. emelet II. 840

KÜLÖNBEJÁRATU
butorozott szoba azonnal kiadó. Cím a kiadóban. 837

KÉT
utcai butorozott szoba, különbejárattal, előszobával kiadó. Bethlen-u. 17. 833

BUTOROZOTT
utcai szoba, központban, villannyal, április 1-ére kiadó. Híveves-utca 6. 851

ALBERLŐ
lakó felvétetik. Varga-utca 28. ajtó 2. 844

ÜZLET - RAKTÁR

DEBRECEN
központjában egy régi jömenetű két kementés pékség erős fehér és kenyérsütéssel, sok stertel, 3 szobás azonnal elfoglalható lakással, pincével, tágas udvarral, szükséges mellékkeliségekkel, istálló, disznóól, stb. azonnal átadó. Cím a kiadóban. Közvetítőt díjazok. 855

ELADÁS

ELADÓ
vagy bérbe adó 1248 öl szőlő 100 nemesfával, borházzal. Értekezhetni: Jókay-u. 3. B33

VÁROS
belterületem szőlő, beköltözhető lakóházzal, eladó, esetleg bérbe kiadó. Eötvös-u. 7. 439

KIADÓ
egy hold szőlő felébe, a vágóhid háta mögött. Szív-u. 3. 845

WERTHEIM
szekrény, valódi erős szerkezetű, jutányos áron eladó. Kétmalom-utca 16. B32

TIZ
liter törkölypálinka és egy 95x105 centiméteres, spaltós dupla ablak eladó. Péterfia-u. 67. sz. 838

EGY
jókarban levő cimbalom eladó. Piac-u. 21. vil. tanyszerelő üzletben megtekinthető. 728

EGY
jóforgalmu kétkezes és süttőde betegség miatt azonnal átadó. Tudakozni lehet: Széchenyi-u. 49. Sedler. 853

ELADÓ
egy elegáns előszobagarnitúra és íróasztal. Kinizsi-u. 85. 782

EZERJÓ
bor 100-6000 literig eladó. Péterfia-u. 21. szám. 785

HINTÓ
bőrfofedes majdnem új előnyös árban eladó. — tekinthető délután 2-4 óra között. Cím a kiadóhivatalban. 479

BOCSKAI-KERTI
ezerjő új- és óbor nagyban és hordónként is és egy hold szőlő házzal eladó. Timár-utca 36. szám. 387

TÖMÖR
mahagoni — komplett szalon eladó. Értekezhetni: színházjáráró, butorraktár, Szántónál. B31

VALÓDI
farkaskutya, 1 1/2 éves, eladó. Hadházi-u. 18. sz. 801

CSÉPLŐGARNITURA
üzemkéses Máv. 8 HP eladó. Arany János-u. 37. sz. 832

EGY
jó állapotban levő — Fiat versenyaútó. 8 üléses, 4 hengeres, 35 lóerős, minden elfogadható ártért eladó. Értekezhetni: Kruppa Sándornál. Debrecen, Vargaker. K. Tóth-u. 30

KERÉKPÁR
nagyon olcsón eladó. Péterfia-u. 69. sz.

INGATLAN

ELADÓ
ház 300 négyzetööl területtel, beköltözhető Tócskért. Méhes-utca 13. sz. 776

HATÁRMENTI
községi vendéglő, 7 helyiséggel, csekély összegért átadó. Rádai. Vörösmarty-u. 30. 807

HÁZ
Kut-utca 38. alatt, minden körvessémmel berendezve, elfoglalható lakással olcsón eladó. 812

Részletfizetésre! Elősmert legszolidabb cég
Friedmann Ferenc, Vár-u. 2. (udvarban.)
Tavaszi újdonságok megérkeztek. Női és férfi szövet, kész ruha, vaszon, zephir, damastáru, szőnyeg, tüggöny, paplan és agyterítőben
Előnyös fizetési feltételek.